

NORDISK
NUMISMATISK
ÅRSSKRIFT
1944

NORDISK NUMISMATISK UNION

NORSKE OG DANSKE FUNNMYNTER I NORGE, PREGET I TIDEN 1628—1873/75

(FRA CHRISTIANIAMYNTENS OPPRETTELSE TIL INNFØRELSEN
AV KRONEMYNTEN)

AV

HANS HOLST

Nærværende oversikt danner en fortsettelse av den som foran* er gitt over danske mynter fra 12. til 17. århundre, funnet i Norge. Av historiske og mynthistoriske grunner er her tatt med også de funnmynter som er preget i Christiania og Kongsberg.

Oversikten omfatter norske og danske mynter fra 267 funn. Herav er det bare 53 som er depotfunn. Derimot er løsfunnenes antall legio. Således bringer avisene til stadighet notiser om funn av skillingmynt etc. De løsfunn som er tatt med her, er derfor bare sådanne som forfatteren har notert. Hvert løsfunn for seg kan nok synes temmelig betydningsløst. Men sett i sammenheng gir disse funn utgangspunkt for interessante iakttagelser. Disse vil det forhåpentlig bli anledning til å publisere når resten av funnmaterialet fra norsk jord er gjennomgått og utgitt.

I. ØSTFOLD

A. Deponerte funnmynter (myntskatter).

1. Råde kirke (iflg. Dietrichson oppført før 1250), Råde. 1863. — UMK.

398 dalermynter, hvorav flere stempelfriske norske spesidalere fra Christian IV. Av disse siste kom eksemplarer med årstallene 1641, 1642, 1643, 1646, 1647 og 1648 i en privat norsk samling (overretts-sakfører Grimsgaards). Det er for øvrig opplyst at bare en liten del av dalerskatten, ca. 20 stk., var av nordisk proveniens. De øvrige dalerne var hollandske og tyske; disse skal især ha vært preget for geistlige myntherrer. De eldste myntene i funnet oppgis å være fra slutten av 1500-tallet, den yngste fra 1650-årene. — Det ligger således nær å slutte at denne myntskatt er nedlagt i krigsårene 1657—1660. Arsskr. 1936, s. 20, G. 2 og 1940, s. 95, nr. 8.

* S. 158 ff.

2. Søndre Bjølsen, Rygge. 1860. — UMK.

711 norske og danske ortstykker (fireogtyveskillinger) fra årene 1732—1748, preget for Christian VI og Fredrik V. Av disse myntene ervervet UMK. eksemplarer fra 1732, 1733 og 1735. — Grunnen til at denne skatt ble gjermt bort, kan ikke ha vært krig, men muligens frykt for at den ville komme. Den dansk-norske regjering førte nettopp i 1748 en aggressiv politikk mot Sverige og gjorde i annen halvdel av dette år foranstaltninger til å mobilisere et norsk korps på henved 11 000 mann; dessuten lot den opprette nye krigsmagasiner. Slikt kan naturligvis ha skapt nervøsitet og bevirket deponering av dette kontantbeløp. Nedlegningen kan dog likeså godt skyldes andre, nå ukjente årsaker.

Arsskr. 1936, s. 22, H. 1.

3. Ekholt, Rygge, 1880. — UMK.

Følgende 18 småmynter fra tiden 1648—1783:

a) Norsk toskilling 1648 (Christian IV ?); 1707 (Fredrik IV); 1762 (Fredrik V); 1779, 1783^{2*} (Christian VII).

b) Dansk fireskilling 1730 (Fredrik IV); 1764 (Fredrik V). — Dansk toskilling 1649, 1651 (Fredrik III); 1694 (Christian V). — Dansk skilling 1771⁶ (Christian VII).

Hertil kommer en slesvig-holstensk seksskilling 1722.

Samtlige mynter ble »funnet ved oppbrytning av jord«. — De er kommet i jorden i fredstid; men deponeringen kunne muligens henge sammen med Gustav III's krigsplaner og den nervøsitet de måtte fremkalle.

Arsskr. 1936, s. 23, H. 2; U. O. Skr. II, s. 295.

4. Dilling, Rygge. 1859. — UMK.

Av en skatt på 109 hele samt en del fragmentariske sølvmynter ervervet UMK. 27 norske, danske og slesvig-holstenske. Dessuten innkom 46 stk. fra ikke-skandinaviske land.

Til dette funn hører muligens også 13 sølvmynter fra 16. og 17. årh., som ifølge en oppgave i UMK.'s arkiv skal være funnet i Rygge sogn og prestegjeld i ovennevnte år (1859).

* To eller flere eksemplarer av samme årstall (og nominal) betegnes ved å anbringe eksponenten 2, 3, 4 osv. øverst til høyre for vedk. årstall: 1771⁶ = 1771, 1771, 1771, 1771, 1771 og 1771.

Funnet fra Dilling er for dårlig opplyst til at man kan slutte noe om årsaken til at det er blitt nedlagt.

Arsskr. 1936, s. 20, G. 1.

B. *Ikke-deponerte funnmynter (i rekkefølgen: offerfunn, »kirkefunn«, kirkegårdsfunn, byfunn, andre løsfunn o. lign.).*

5. Kilde i Øymark, Aremark. 1903.

a) Norsk åtteskilling 1701³, 1727, 1728 (Fredrik III). — Norsk fire-skilling 1809 (Fredrik VI). — Norsk toskilling 1648 (Christian IV); 1651, 1654, 1662³, 1663, 16xx (Fredrik III); 1680, 1690, 1692, 1696, 1699² (Christian V); 1702, 1703, 1708, 1710, 1711⁴, 1724² (Fredrik IV); 1743 (Christian VI); 1762⁶, 1764³ (Fredrik V); 1779³, 1781³, 1784², 1785², 1786², 1787⁴, 1788⁵ (Christian VII); 1811 (Fredrik VI); 1825², 1842, 1843 (Carl Johan). — Norsk skilling 1651, 1656² (Fredrik III); 1719² (Fredrik IV); 1763⁴, 1764⁵, 1765⁵ (Fredrik V); 1768², 1769², 1770², 1780² (Christian VII); 1812³ (Fredrik VI); 1816² (Carl XIII); 1819², 1820⁴ (Carl Johan).

b) Dansk tolvskilling 1713 (Fredrik IV). — Dansk riksbanktegn for tolv skilling 1813 (Fredrik VI). — Dansk åtteskilling 1695 (Christian V). — Dansk toskilling 1625*, 1629, 1645², 1648, 16xx³ (Christian IV); 1649, 1650², 1654³, 1655, 1658², 1659, 1662², 1663, 1664³, 1666, 1667³, 1668 (Fredrik III); 1676, 1677¹⁷, 1680, 1681³ (Christian V); 1713, 1715, 1716 (Fredrik IV); 1756, 1761 (Fredrik V); 1779², 1782, 1785 (Christian VII). — Dansk skilling 1676 (Christian V); 1719⁴, 1720³, 1722⁵, 1723 (Fredrik IV); 1735² (Christian VI); 1761, 1762³, 1763⁴, 1764 (Fredrik V); 1771¹⁷, 1779⁵, 1782⁵ (Christian VII). Dessuten svenske og tyske mynter samt en tysk jetong.

Alle disse myntene tilhører et *offerfunn*.

Arsskr. 1937, s. 28; Mbl. 1941, s. 109 ff.

6. Eidsberg kirke (iflg. Dietrichson oppført ca. 1236), Eidsberg. 1880. — UMK.

Norsk toskilling 1781 (Christian VII).

Fra denne kirke er der dessuten kommet en enkeltfunnen norsk hvid fra erkebiskop Gaute Ivarsson samt en tysk mynt.

Jfr. Arsskr. 1938, s. 96, nr. 2.

* Se s. 166.

7. Rødenes kirke (iflg. Dietrichson oppført før 1250), Rødenes. 1887. — UMK.
 a) Norsk toskilling 1648 (Christian IV?); 1781 (Christian VII). — Norsk skilling 1655 (Fredrik III).
 b) Dansk toskilling 1648 (Christian IV); 1654 (Fredrik III). — Dansk skilling 1722, 17xx (Fredrik IV); 1762² (Fredrik V); 1771 (Christian VII).
 »Funnet på kirkegården i en haug grus, som var kastet ut av kirken.«
8. Espelund, Aremark. 1870. — UMK.
 Dansk åtteskilling 1695 (Christian V).
9. Aremark sogn og prestegjeld. 1939.
 Norsk skilling 1820 (Carl Johan).
10. Knatterud, Varteig. 1906. — UMK.
 Norsk toskilling 1666 (Fredrik III).
11. Ellinggård, Onsøy. 1883. — UMK.
 Norsk åtteskilling 1710 (Fredrik IV).
12. Skjæløy, Onsøy. 1938.
 »Dansk-norsk« toskilling 1653 (Fredrik III). — Norsk halvskilling 1841 (Carl Johan).
13. Holstein, Heli, Spydeberg. 1903. — UMK.
 Dansk toskilling 1629 (Christian IV).
14. Våler sogn og prgd. 1913. — UMK.
 Norsk toskilling 1651 (Fredrik III).
15. Evje, Rygge. 1932. — UMK.
 Norsk skilling 1675 (Christian V).

II. AKERSHUS

A. Deponerte funnmynter.

16. Vestre Akers kirke (iflg. Dietrichson oppført 1855). 1904. — UMK.
 »283 norske og danske småmynter (»skillemynt«) fra årene 1775—1856.«

Dessuten 2 svenske mynter fra 1832 og 1848. — »Funnet under arbeid på en mur ved kirken.«

Arsskr. 1936, s. 25, I. 1.

B. Ikke-deponerte funnmynter.

17. G r o r u d, Østre Aker. 1928. — UMK.
Norsk toskilling 1810 (Fredrik VI).
18. Ø k e r n, Østre Aker. 1944. — UMK.
Norsk toskilling 1649 (Fredrik III).
»Funnet under graving på en parsell ved Økernvegen.«
19. U l v e n, Østre Aker. 1941. — UMK.
Norsk toskilling 1810 (Fredrik VI).
»Funnet under potetsetting ca. 20 cm dypt i jorden.«
20. E k e b e r g, Østre Aker. 1930. — UMK.
Norsk skilling 1820 (Carl Johan).
21. H o l t e t, Østre Aker. 1942. — UMK.
Norsk halvskilling 1841 (Carl Johan).
22. S j u r s ø y a, Østre Aker. 1933. — UMK.
Dansk ort (fireogtyveskilling) 1743 (Christian VI).
23. L i n d ø y a, Østre Aker. 1930. — UMK.
Norsk skilling 1690 (Christian V).
24. N y s t u e n (Bestun), Vestre Aker. 1929. — UMK.
Norsk toskilling 1782 (Christian VII).
25. B o g s t a d, Vestre Aker. 1935. — UMK.
Dansk tolvskilling 1812 (Fredrik VI).
»Funnet i en potetåker.«
26. H e g g e l i, Vestre Aker. 1933.
Norsk fireskilling 1842² (Carl Johan). — Norsk toskilling 1787
(Christian VII).
»Funnet under graving ved Heggelivannet.«

27. Vinderen, Vestre Aker. 1943. — UMK.
Dansk fireskilling 1807 (Christian VII).
28. Nyhaug (Slemdal), Vestre Aker. 1905. — UMK.
Dansk skilling 1723 (Fredrik IV).
29. Bakkehaugen (Tåsen), Vestre Aker. 1936.
Norsk toskilling 1691 (Christian V).
30. Granli (Kjelsås), Vestre Aker. 1933.
Norsk skilling 1820 (Carl Johan).
»Funnet i en potetåker.«
31. Vøyen, Vestre Bærum. 1940.
»Dansk-norsk« ort (fireogtyveskilling) 1759 (Fredrik V).
»Funnet i en potetåker.«
32. Mellom-Nes, Asker. 1932. — UMK.
»Dansk-norsk« toskilling 1779 (Christian VII).
33. Asker sogn og prgd. 1932. — UMK.
Norsk skilling 1820 (Carl Johan).
34. Fjellhammer (Hamborg), Lørenskog, Skedsmo. 1931. — UMK.
Norsk toskilling 1786 (Christian VII).
35. Låke, Nannestad. 1923.
Dansk toskilling 1667 (Fredrik III).
»Funnet under pløyning.«

III. OSLO.

A. Deponerte funnmynter.

36. »Generalinne Meyers hage«, Gamlebyen. 1836. — UMK.
»3 norske mynter fra 16. og 17. århundre.«
Dessuten lå der i funnet 4 tyske mynter fra samme tid.
Arsskr. 1936, s. 21, G. 6 og 1940, s. 108, nr. 37.

37. Gamlebyen. 1858. — UMK.
»20 norske tomarkstykker fra Fredrik III.«
»Funnet på en brantomt.«
Arsskr. 1936, s. 21, G. 8.
38. Gamlebyen. 1864. — UMK.
»11 danske mynter fra 17. og 18. århundre.«
»Funnet i jorden.«
Arsskr. 1936, s. 23, H. 5.
39. Buhlgården, Rådhusgaten. 1855. — UMK.
»Over 48 norske og danske sølvmynter fra 17. årh.«
»Funnet i en urne under ett av gårdens golv.«
Arsskr. 1936, s. 21, G. 7.
40. Vår Frelses kirke (oppført 1694—1699). 1922. — UMK.
»5 danske mynter fra 17. årh.«
»Disse myntene skal være funnet i kjellermuren under kirken.«
Funnet er for dårlig opplyst til at man kan avgjøre om det her dreier seg om en regulær myntskatt eller mynter nedlagt i grunnsteinen, da kirkebygningen skulle påbegynnes.
41. Nedre Vollgate 2. 1898. — UMK.
Av 60 sølvdalere fra tiden 1586—1676 var følgende 15 norske: Spesidaler 1647 (Christian IV); 1650, 1654, 1657³, 1659⁴, 1660², 1665, 1666, 1668 (Fredrik III).
De øvrige dalermynter var tyske og nederlandske.
»Myntene, som var lagt ned i en lerkrukke, ble funnet i gårdens kjeller.«
Det er rimelig å anta at denne dalerskatten er blitt deponert under Gyldenløvefeiden 1675—1679.
Arsskr. 1936, s. 21, G. 9 og 1940, s. 102, nr. 24; U. O. Skr. II, s. 294.

B. Ikke-deponerte funnmynter.

42. Mariakirkens tomt, Sørenga, Gamlebyen. 1868. — UMK.
»Dansk-norsk« toskilling 1630 (Christian IV).
Mariakirken ble iflg. Dietrichson oppført ca. 1050 og nedrevet allerede omkring 1542.

43. Gamlebyens kirkegård. Ca. 1912.
»4 danske mynter fra nyere tid.«
44. Vår Frelses gravlund. 1943. — UMK.
Dansk toskilling 1668 (Fredrik III).
»Funnet under solding av jord fra gravlundens.«
45. Sørenga, Gamlebyen. 1878. — UMK.
»Parykkåtteskilling fra Fredrik IV.« Dessuten: Dansk skilling 1813 (Fredrik VI). — Dansk halvskilling 1771 (Christian VII).
46. Sørenga, Gamlebyen. 1899. — UMK
Norsk halvskilling 1841 (Carl Johan).
47. Ladegården, Gamlebyen. 1903.
Dansk skilling 1763 (Fredrik V).
48. Mindet, Gamlebyen. 1878. — UMK.
Danskj tolvskilling 1716 (Fredrik IV). — Dansk toskilling 1650 (Fredrik III).
49. Mindet, Gamlebyen. 1878. — UMK.
Norsk toskilling 1664 (Fredrik III).
50. Mindet, Gamlebyen. 1878. — UMK.
Norsk åtteskilling 1730 (Fredrik IV). — Dansk toskilling 1712 (Fredrik IV); 1784 (Christian VII).
51. Botsfengslets tomt, Gamlebyen. 1929. — UMK.
Norsk fireskilling 1809 (Fredrik VI).
52. Gamlebyen. 1861. — UMK.
»3 norske og danske sølvmynter.« — Dessuten 1 brakteat.
»Funnet i en hage.«
53. Gamlebyen. 1862. — UMK.
»Dansk-norsk sølvmynt 1677 fra Christian V.«
»Funnet i en hage.« Herfra er også innkommet to mynter fra

Christian III, én fra Ludvig IX av Frankrike samt »en eldre kobbermynt.«

Jfr. Årsskr. 1941, s. 198, nr. 9.

54. Gamlebyen. 1879. — UMK.
Norsk skilling 1764 (Fredrik V). — Dansk toskilling 1648 (Christian IV).
55. Gamlebyen. 1880. — UMK.
Dansk toskilling 1665 (Fredrik III).
56. Gamlebyen. 1910. — UMK.
Dansk toskilling 1677 (Christian V).
»Funnet under jernbanearbeider.«
57. »Thorvald Meyers hage.« 1832. — UMK.
Norsk skilling 1779 (Christian VII).
»Funnet ved graving.«
58. Akershus festning. 1828. — UMK.
»Dansk krone fra Christian IV.«
»Funnet ved graving i jorden på festningsplassen.«
59. Akershus festning. 1928. — UMK.
Dansk toskilling 1649 (Fredrik III).
60. Rådhusgatens politistasjon. 1906. — UMK.
»Dansk-norsk« riksbanktegn for tolv skilling 1813.
61. Store Strandgate 5. 1928. — UMK.
»Dansk-norsk sølvmynt 1697« (Christian V).
62. Revierstredet. 1935.
Dansk toskilling 1694 (Christian V).
»Funnet under gravingsarbeid.«
63. Roald Amundsensgate nr. 1. 1932. — UMK.
Norsk skilling 1693 (Christian V).
»Funnet under grunngraving for denne gård.«

64. Slottsparken. 1929. — UMK.
Dansk toskilling 1677 (Christian V).
65. Hegdehaugsvegen. 1939. — UMK.
Norsk åtteskilling 1819 (Carl Johan).
»Funnet under grøftegraving.«
66. Hafsrfsjordsgate 39. 1940. — UMK.
Norsk ort (fireogtyveskilling) 1850 (Oscar I).
»Funnet under grunngraving for denne gård.«
67. St. Hanshaugen. 1867. — UMK.
»Dansk tomark (»Hebreer«), preget 1644—1647« (Christian IV).
68. Ullevålsvegen 107. 1933. — UMK.
Norsk skilling 1693 (Christian V).
»Funnet under gravingsarbeid.«
69. Ila. 1941. — UMK.
Norsk toskilling 1714 (Fredrik IV).
70. Ila. 1933. — UMK.
Dansk toskilling 1660 (Fredrik III).
71. Torshaug. 1932. — UMK.
Norsk toskilling 1762 (Fredrik V); 1787 (Christian VII).

IV. HEDMARK

A. Deponerte funnmynter.

72. Momarken, Eidskog. 1919. — UMK.
»9 norske og danske mynter fra tiden 1677—1822.«
Dårlig opplyst funn, der dog antas å være eller å tilhøre en *myntskatt*.*

B. Ikke-deponerte funnmynter.

73. Storhamarstranda, Vang. 1929—1935. — Dep. Hedmarks-museet.
a) Norsk toskilling 1644 (Christian IV); 1673 (Christian V); 1704, 1717 (Fredrik IV). — Norsk skilling 1664, 1669 (Fredrik III).

* *Korrektturnote.* På Baltebøl, Asnes, ble det under forrige verdenskrig sammen med hollandske dalere funnet norske og danske fire- og tomark fra Fredrik III og Christian V. De eldste funnmynter oppgis å være fra slutten av 1500-tallet.

b) Dansk seksskilling 1629 (Christian IV). — Dansk toskilling 1654 (Fredrik III); 1677³, 1681 (Christian V).

Tilhører et stort *offerfunn*.

Arsskr. 1937, s. 32 ff.

74. Hamar domkirkeruin, Vang. 1935. — Hedmarksmuseet.
Norsk toskilling 1666 (Fredrik III).
»Dette funneksempel var loddet sammen med en annen toskilling, som imidlertid ikke kunne bestemmes nærmere.«
Hamar domkirke er iflg. Dietrichson oppført ca. 1160 og brente 1567.
75. Furnes sogn og prgd. 1935. — UMK.
Dansk åtteskilling 1729 (Fredrik IV).
»Funnet på et jorde.«
76. Romedal sogn og prgd. 1919. — UMK.
»Dansk-norsk« toskilling 1677 (Christian V); 1713 (Fredrik IV); 1784? (Christian VII).
77. Stange sogn og prgd. 1906. — UMK.
Dansk kuranthukat 1761 (Fredrik V), som for øvrig kan ha vært deponert (p. g. av faren for krig med Russland 1762?).
»Funnet på en gård i dette sogn.«
Sammensteds ble dessuten funnet 1 sol fra Ludvig XVI av Frankrike.
78. Mangset, Strøm, Sør-Odal. 1937.
Dansk fireskilling 1630 (Christian IV).
»Funnet under gravingsarbeid.«
79. Kongsvinger: Festningshavna (ved den gamle festning). 1934. — UMK.
a) Norsk toskilling 1712 (Fredrik IV); 1784 (Christian VII).
b) Dansk skilling 1762² (Fredrik V); 1779 (Christian VII).
Dessuten ble det funnet en slesvig-holstensk Dreiling 1787 (Christian VII).
80. Arneberg, Hof. 1938. — UMK.
a) Norsk toskilling 1810 (Fredrik VI); 1842 (Carl Johan).
b) Dansk skilling 1771 (Christian VII); 1856 (Fredrik VII).

81. I s a k s æ t r e, Åsnes. 1922. — UMK.
»Tre dansk-norske sølvmynter med årstallene 1663 (Fredrik III), 1672 og 1673 (Christian V).«
82. H o v s l y k k j a, Elverum. 1933. — UMK.
Dansk toskilling 1648 (Christian IV).
83. B r a n d v å l, Alvdal. 1909. — UMK.
»Dansk-norsk« åtteskilling 1711 (Fredrik IV). — »Dansk-norsk« skilling 1812 (Fredrik VI).

V. OPPLAND

A. *Deponerte funnmynter.*

84. B j ø r n e r u d, Søndre Land. 1882. — UMK.
»371 gamle sølvmynter, som ble funnet i en steinrøys, hvor de var nedlagt i et trespann.«
Det er dessuten opplyst at de norske og danske mynter i dette funn har bestått av kroner (firemarker), halvkroner (tomarker), marker, tolvskillinger og åtteskillinger.
»Myntene er funnet på en plass under ovennevnte gård.«
85. Ø s t r e S l i d r e p r e s t e g å r d, Volbu, Østre Slidre. 1927. — UMK.
Følgende 30 norske og danske mynter fra tiden 1648—1718:
a) Norsk tolvskilling 1717⁵, 1718 (Fredrik IV). — Norsk toskilling 1664 (Fredrik III); 1705, 1709, 1714, 1716⁷, 1717², 1718 (Fredrik IV).
b) Dansk tolvskilling 1718 (Fredrik IV). — Dansk toskilling 1648 (Christian IV); 1660, 1661, 1664 (Fredrik III); 1677, 1681, 1694 (Christian V); 1714, 1716 (Fredrik IV).
Det er neppe noe i vegen for at denne lille myntskatt kan være deponert som en følge av Carl XII's krigstiltak mot Norge i 1718. Arsskr. 1936, s. 23, H. 6.
86. G u d b r a n d s d a l. Ukjent gård. — S. S.
Foruten en svensk rdl. (1779) og 1 engelsk half-crown (1697) et stort antall norske og danske sølvmynter fra tiden 1644—1809. I alt skal der opprinnelig ha vært 568 mynter. F. t. kjennes imidlertid bare 560, hvorav de følgende 558 er norske og danske:
a) Norsk spesidaler 1776 (Christian VII). — Norsk halvspesidaler 1776, 1777³ (Christian VII). — Norsk krone (firemark) 1670, 1671,

1672, 1673⁴, 1678², 1679, 1680, 1681, 1683³, 1687, 1688, 1689, 1691, 1692, 1693, 1694, 1697², 1698, 1699³ (Christian V); 1725³, 1726³ (Fredrik IV). — Norsk halvkroner (tomark) 1645 (Christian IV); 1649, 1652, 1654², 1656³, 1657², 1659, 1662, 1663, 1665, 1667 (Fredrik III). — Norsk ørt (fireogtyveskilling) 1734², 1735⁸, 1736², 1737², 1738³, 1739⁴, 1740², 1741¹⁰, 1742⁸, 1743¹¹, 1744¹², 1745¹², 1746¹⁰ (Christian VI); 1746⁴, 1747¹⁸, 1748¹¹, 1749⁵, 1750¹⁹, 1751¹³, 1752⁷, 1753¹¹, 1754¹⁰, 1755¹⁰, 1756⁴, 1757⁸, 1758¹⁴, 1760¹⁸, 1761¹⁶, 1762¹⁸, 1763¹⁶, 1764⁹, 1765² (Fredrik V); 176x³, 1772⁴, 1773¹³, 1774⁷ (Christian VII). — Norsk mark (sekstensskilling) 1650 (Fredrik III); 1717 (Fredrik IV). — Norsk åtteskilling 1734 (Christian VI); 1809² (Fredrik VI). — Norsk fireskilling 1802, 1807² (Christian VII)*; 1809³ (Fredrik VI). — Norsk toskilling 1649, 1651, 1659, 1661³, 1662, 1666 (Fredrik III); 1687², 1692, 1699 (Christian V); 1708, 1709, 1724 (Fredrik IV); 1762 (Fredrik V); 1779², 1780, 1781, 1784², 1785, 1786², 1787², 1788 (Christian VII).

b) Dansk spesidaler 1787, 1799 (Christian VII). — Dansk krone (firemark) 1652, 1655, 1658², 1659², 1666³, 1667², 1668⁵, 1669 (Fredrik III); 1672, 1673, 1677, 1679, 1681², 1682, 1684³, 1689², 1690, 1691², 1692, 1693⁵, 1694², 1696 (Christian V); 1731 (Christian VI). — Dansk halvkroner (tomark) 1644, 1645 (Christian IV); 1666³, 1668 (Fredrik III). — Dansk ørt (fireogtyveskilling) 1731, 1732², 1733², 1740, 1742⁴, 1747⁵ (Christian VI); 1750, 1762⁴, 1763² (Fredrik V). — Dansk fireskilling 1667² (Fredrik III); 1693⁹, 1694 (Christian V); 1727⁴, 1728¹², 1729¹², 1730⁶ (Fredrik IV); 1764⁷ (Fredrik V); 1783⁸ (Christian VII). — Dansk toskilling 1645 (Christian IV); 1650, 1654², 1663⁵ (Fredrik III); 1677⁵, 1681² (Christian V); 1723 (Fredrik IV). — Dansk skilling 1764 (Fredrik V).

Nedlagt i et skrin («Skrinet med det rare i»), trolig både før og under Napoleonskrigene.

Anders Sandvig: *De Sandvigske Samlinger*. Oslo 1928, s. 53 ff. — Mbl. 1936, s. 121 ff.; *Arsskr.* 1936, s. 23, H. 7 og 1939, s. 112, s. 22.

B. Ikke-deponerte funnmynter.

87. Hedal kirke (iflg. Dietrichson oppført før 1327), Hedal, Sør-Aurdal. 1902. — UMK.

* Etter en annen oppgave skulle det være 4 ekspl. av Christian VII's norske fireskilling i denne skatt.

- »29 norske og danske småmynter (»skillemynt«) fra Christian IV til Carl Johan.«
- »Funnet under kirkens golv.« — Herfra er også kommet en hel del norske og danske middelaldermynter samt en del tyske mynter fra middelalderen og den nyere tid.
Jfr. Arsskr. 1938, s. 99, nr. 22 og 1941, s. 208, nr. 7.
88. V a r d a l k i r k e g å r d, Vardal. 1887. — UMK.
Norsk tomærk 1653², 1654 (Fredrik III).
89. K v a m, Lesjaskog, Lesja. 1927. — UMK.
»Dansk-norsk« riksbanktegn for tolv skilling 1813.
90. S y l t e, Fåvang, Ringebu. 1901. — UMK.
a) Norsk åtteskilling 1703 (Fredrik IV). — Norsk tøskilling 1693 (Christian V).
b) Dansk tolvskilling 1717 (Fredrik IV).
91. F å v a n g sogn, Ringebu prgd. 1933. — UMK.
Dansk tomærk (»Hebreer«) 1645 (Christian IV).
92. R o k v a m, Gausdal, Østre Gausdal. 1877. — UMK.
Dansk tøskilling 1654 (Fredrik III).
93. M u s t a d, Vardal. 1932. — UMK.
Dansk kurantdukat 1762 (Fredrik V). — Se nr. 77 ang. mulig deponering.
94. E g g e, Brandbu. 1943.
Norsk tøskilling 1706 (Fredrik IV).
95. R o s e n d a l, Brandbu. Ca. 1935. — UMK.
Norsk tomærk 1657 (Fredrik III).
»Funnet ved grøftegraving, ca. $\frac{1}{2}$ m dypt i jorden.«
96. D a l e n (Nordre Raneim), Skautvål, Nord-Aurdal. 1930. — UMK.
Dansk skilling 1771 (Christian VII); 1809 (Fredrik VI).

VI. BUSKERUD

A. *Deponerte funnmynter.*

97. E k r e, Hemsedal, Gol. 1902. — UMK.

»Følgende 44 norske og danske mynter fra den siste halvdel av 17. årh.:

a) En halv krone (tomark) og tre enkeltskillinger, preget under Fredrik III. — b) Ti kronestykker (firemarker), niogtyve toskillinger og én enkeltskilling, preget under Christian V.«

»Funnet i skogen ved Ekregårdenes langstøler.«

Denne lille myntskatt er for dårlig opplyst til at man kan si noe bestemt om den er nedlagt i freds- eller krigstid. Vi skal bare minne om at der fins skatter med kjent myntinnhold, som antas å være deponert under Gyldenløvefeiden 1675—1679. Jfr. nr. 41 i det foregående.

98. H e l g e l i e n (Sundre), Ål. 1892. — UMK.

»33 dansk-norske småmynter (»sølvskillemynter«) fra Christian IV's til Christian VII's tid. Hertil kommer 66 danske kobberskillinger 1771. Til funnet hørte også 4 ringer, hvorav én »festarring« og én signetring. Endelig var der et armbånd i fire deler.«

Om sølvmyntene i denne skatt er bare følgende opplyst: a) »Fire-skillig 1645 og toskillig 1644, preget under Christian IV«. — b) »Toskillig 1663 og 166x fra Fredrik III«. — c) »3 stk. toskillinger fra Christian V«. — d) »Toskillig 1712 fra Fredrik IV«. — e) »Toskillig og skilling fra Fredrik V«. — f) »6 stk. åtteskillinger, 12 stk. toskillinger og 5 stk. énskillinger fra Christian VII.«

99. L e k s v o l, Ål. 1929. — UMK.

Følgende 126 norske og danske sølvmynter fra tiden 1605—1777:

a) Norsk spesidaler 1777 (Christian VII). — Norsk ort (fireogtyve-skillig) 1758 (Fredrik V). — Norsk tolvskillig 1720, 1724 (Fredrik IV). — Norsk åtteskillig 1700, 1712, 1729⁴, 1730? (Fredrik IV); 1731² (Christian VI); 1774³ (Christian VII). — Norsk toskillig 1647 (Christian IV); 1651, 1657, 1662², 1665, 1666, 1667², 1668³, 1670? (Fredrik III); 1675, 1684, 1688, 1689, 1693, 1695², 1696, 1697 (Christian V); 1704, 1708, 1709, 1713 (Fredrik IV); 1762⁴, 1763³, 1764 (Fredrik V).

b) »Dansk-norsk« skilling 1719 (Fredrik IV); 1762, 1763, 1764 (Fredrik V).

c) Dansk tolvskilling 1720 (Fredrik IV). — Dansk åtteskilling 1695 (Christian V); 1703 (Fredrik IV). — Dansk fireskilling 1727, 1728³, 1730² (Fredrik IV); 1764 (Fredrik V). — Dansk toskilling 1605^{*}, 1627^{*}, 1629, 1644², 164x (Christian IV); 1648, 1649, 1650, 1651³, 1653, 1655, 1658, 1660, 1661, 1662⁴, 1663⁵, 1664³, 1665³, 1667³, 1668 (Fredrik III); 1677¹⁹, 1680², 1681², 16xx² (Christian V); 1756 (Fredrik V).

Denne myntskatt ser ut til å ha vært deponert i fredstid.

100. Grette (under Frogner prestegård), Frogner, Lier. 1851. — UMK.

»32 dansk-norske kroner, hvorav 17 innkom til UMK.«

B. Ikke-deponerte funnmynter.

101. Nes gamle kirke (iflg. Dietrichson oppført før 1327, nedrevet 1864), Nes (i Hallingdal). 1864. — UMK.

»44 eldre og nyere norske sølvmynter og brakteater.« Det opplyses intet nærmere om de »nyere norske« mynter; men de tilhører ganske sikkert denne periode (17.—19. årh.).

102. Torpe gamle kirke (iflg. Dietrichson oppført før 1327), Torpe, Al. 1899. — UMK.

Dansk toskilling 1665 (Fredrik III).

»Funnet under kirkens golv.«

103. Hønefoss. 1932. — UMK.

Dansk toskilling 1677 (Christian V).

104. Hønefoss (nær byen). 1944.

Norsk skilling 1688 (Christian V).

105. Gornes, Hole. 1941.

Norsk skilling 1660 (Fredrik III).

106. Sand, Hol. 1877. — UMK.

Dansk toskilling 1655 (Fredrik III).

»Funnet i jorden, omtrent 6 tommer dypt.«

* Se s. 168.

107. Haugastøl, Hol. 1906. — UMK.
Dansk krone (firemark) 1695 (Christian V).
»Funnet under graving.«
108. Kongsberg(?). 1865. — UMK.
Dansk seksskilling 1629 (Christian IV).
Samneste ble funnet en fransk mynt fra Filip IV den smukke.
Jfr. Arsskr. 1941, s. 200, nr. 23.
109. Kongsberg. 1870. — UMK.
Dansk halvskilling 1762 (Fredrik V).
»Funnet på en løkke ved byen.«
110. Kongsberg. 1900. — UMK.
Dansk toskilling 1658 (Fredrik III).
111. Kongsberg. Ca. 1903. — UMK.
Norsk toskilling 1664 (Fredrik III).
»Funnet i en hage på eiendommen Lia i Kongsberg.«
112. Kongsberg. 1940.
a) Norsk skilling 1666 (Fredrik III).
b) Dansk skilling 1782 (Christian VII).
»Funnet i en potetåker.«
113. Meheia, Hedenstad, Sandsvær. 1939. — UMK.
a) Norsk toskilling 1706 (Fredrik IV); 1822, 1824, 1825² (Carl Johan). — Norsk skilling 1816² (Carl XIII); 1820² (Carl Johan).
b) Dansk toskilling 1663, 1667 (Fredrik III); 1677 (Christian V); 1750 (Fredrik V).
Samneste ble det også funnet to vektlodder (hule innleggslodder) à 2 og 4 lodd.

VII. VESTFOLD

A. Deponerte funnmynter.

114. Gjermestad, Skjee, Stokke. 1868. — UMK.
»17 eldre danske sølvmynter.« Disse opplyses å ha vært småmynter (»skillemynt«).
Antagelig en liten myntskatt eller del av en sådan.

115. Østby, Tjølling. 1906. — UMK.

Av 150 spesidaler og lignende større sølvmynter fra tiden 1543—1697 var følgende norske:

Spesidaler 1636, 1640 (Christian IV); 1663² (Fredrik III); 1694⁴, 1695² (Christian V).

De øvrige funnmynter var engelske, tyske og franske.

Funnet ved steinsprenging i en fjellrevne, hvor myntene lå i en tinnboks. De er antagelig blitt deponert under Den store nordiske krig. Årsskr. 1936, s. 22 G. 16; jfr. Årsskr. 1939, s. 114, nr. 31, 1940, s. 111, nr. 65 og 1941, s. 200, nr. 27; U. O. Skr. II, s. 295.

B. Ikke-deponerte funnmynter.

116. Sande kirke (iflg. Dietrichson oppført før 1387, brent 1781, senere restaurert), Sande. 1840. — UMK.

»En dansk-norsk sølvmynt.«

»Funnet under kirkens golv.« Sammesteds ble også funnet en norsk middelaldermynt.

117. Borre kirke (iflg. Dietrichson oppført før 1315), Borre. 1933.

a) Norsk toskilling 1690 (Christian V); 1719 (Fredrik IV).

b) Dansk halvskilling 1762 (Fredrik V).

»Funnet enkeltvis til forskjellige tider ved kirken.«

118. Løvøy kirkeruin, Løvøya, Borre. 1928. — UMK.

a) Norsk toskilling 1702, 1724 (Fredrik IV); 1764 (Fredrik V). — Norsk skilling 1719, 1721 (Fredrik IV); 1780 (Christian VII); 1816 (Carl XIII).

b) Dansk tolvskilling 1719 (Fredrik IV). — Dansk toskilling 1715 (Fredrik IV). — Dansk skilling 1719³, 1722 (Fredrik V); 1771 (Christian VII).

Løvøy kirke er iflg. Dietrichson oppført før 1400. I 1598 lå den øde. Men fra midten av 18. hundreår har den igjen i noen tid vært brukt til gudstjeneste.

119. Slagen kirke (iflg. Dietrichson oppført før 1250), Slagen, Sem. 1899. — UMK.

a) Norsk toskilling 1825 (Carl Johan).

b) Dansk toskilling 1686 (Christian V).

»Funnet på tomten etter den brente kirke.«

120. Valheim (Øvre Strøm), Strømsgodset, Skoger. 1872. — UMK.
»4 dansk-norske sølvmynter.«
121. Sjøe, Vassås, Hof. 1933.
Norsk toskilling 1700 (Fredrik IV).
122. Vindheim (Rævetal), Våe. 1928. — UMK.
»Dansk-norsk« skilling 1812 (Fredrik VI).
123. Østre Borg'e, Skjee, Stokke. 1944. — UMK.
a) »Norsk toskilling fra Carl Johan.«
b) Dansk skilling 1771² (Christian VII).
124. Indlaget, Slagen, Sem. 1930.
Norsk åtteskilling 1727 (Fredrik III). — Norsk toskilling 1785⁵,
1786⁴ (Christian VII).
Disse 10 myntene kan vel også (sammen med andre?) ha vært depontert med forsett i krigsåret 1788 (Gustav III).
125. Sandodden, Føyen (Føyenland), Nøtterøy. 1933. — UMK.
Norsk skilling 1692 (Christian V).
126. Tønsberg. 1893. — UMK.
Dansk toskilling 1661 (Fredrik III).
»Funnet under graving i jorden.«
127. Tønsberg (nær byen). 1924. — UMK.
Dansk toskilling 1681 (Christian V).
128. Skravestad, Sandar. 1927. — UMK.
a) Norsk toskilling 1822 (Carl Johan).
b) Dansk skilling 1771 (Christian VII).
129. Vestre Bergan, Sandar. 1900. — UMK.
Dansk toskilling 1677 (Christian V). — Dansk skilling 1771 (Christian VII).
»Funnet under markarbeid.« Sammensteds ble det også funnet en mynt fra Brabant.
Jfr. Arsskr. 1940, s. 111, nr. 64.

VIII. TELEMARK.

A. *Deponerte funnmynter.*

130. K r a g e r ø: Tallakshavn. 1934.

»23 norske og danske mynter fra tiden 1650—1812.«

Om disse myntene opplyses bare at det blant dem var en del tolv- og fireskillinger.

Antagelig en liten myntskatt fra Napoleonskrigenes tid: de svære ufredsårene 1812 og 1813, da regjeringen i Danmark-Norge gikk til en likefrem statsbankerot (5. januar 1813).

131. T r e s l a n d, Seljord. 1901. — UMK.

37 hele og flere fragmentariske småmynter fra tiden 1625—1724, hvorav følgende er norske og danske:

a) Norsk tolvskillig 1723² (Fredrik IV). — Norsk toskillig 1690 (Christian V); 1704³, 1705, 1724³ (Fredrik IV).

b) Dansk tolvskillig 1717, 1718³, 1719, 1720, 1721 (Fredrik IV). — Dansk toskillig 1625* (Christian IV); 1650 (Fredrik III); 16xx (Christian V); 1711, 1712, 1713², 1714², 1715⁴, 1716³, 1719 (Fredrik IV). — Dansk skillig 1719 (Fredrik IV). — Danske myntfragmenter (ubestemmelige).

Dessuten 2 slesvig-holstenske mynter.

»Funnet under ployning.« — Nedlagt i fredstid. Jfr. funn nr. 188 og 193.

Arsskr. 1936, s. 24, H. 10; jfr. Arsskr. 1940, s. 114, nr. 72.

132. G o l l o, Østbygd, Tinn. 1924. — UMK.

Av 40 sølvmynter fra tiden 1719—1845 kjennes følgende 17 norske og danske:

a) Norsk spesidaler 1844 (Carl Johan). — Norsk halv spesidaler 1821, 1835, 1844⁴ (Carl Johan). — Norsk femtedel spesidaler 1797, 1798, 1799, 1801² (Christian VII) — Norsk ort (fireogtyveskillig) 1757 (Fredrik V); 1774 (Christian VII); 1819 (Carl Johan); 1845 (Oscar I). — Norsk toskillig 1842 (Carl Johan).

b) Dansk spesidaler 1826, 1834 (Fredrik VI). — Dansk riksbankdaler 1842 (Christian VIII). — Dansk tredjedels spesidaler 1788 (Christian VII). — Dansk tolvskillig 1719, 1721 (Fredrik IV).

* Se s. 169.

Dessuten kjennes 4 svenske, 1 nederlandsk og 1 fransk mynt fra dette funn.

Arsskr. 1936, s. 25 I. 2; jfr. Arsskr. 1940, s. 115, nr. 75 og 1941, s. 201, nr. 33.

B. *Ikke-deponerte funnmynter.*

133. Skien: »Dølevik«. Etter 1886.
a) »To norske skillinger fra Carl Johan og én fra Oscar I.«
b) Dansk toskilling 1669 (Fredrik III); 1779 (Christian VII). —
»To danske skillinger fra Fredrik VII.«
Disse mynter tilhører et *offerfunn*.
Arsskr. 1937, s. 29 f.
134. Eidsborg gamle stavkirke (iflg. Dietrichson oppført før 1354), Eidsborg, Lårdal. 1927. — UMK.
a) Norsk skilling 1765 (Fredrik V); 1780 (Christian VII).
b) Dansk toskilling 1654 (Fredrik III).
»Funnet under kirkens restaurering.« Herunder fremkom også 14 middelaldermynter.
135. Skien: Klosterhagen. Ca. 1910. — UMK.
Norsk toskilling 1690 (Christian V).
136. K r a g e r ø. 1921. — UMK.
Dansk toskilling 1784 (Christian VII).
137. T ø r d a l sogn, Drangedal pgrd. 1928. — UMK.
Norsk toskilling 1668 (Fredrik III).
138. Brevik. 1938.
»Dansk-norsk« tolvskilling 1720 (Fredrik IV).
139. Porsgrunn: Kirkehaugen. 1939.
»Dansk-norsk« toskilling 1663 (Fredrik III). — Norsk åtteskilling 1710 (Fredrik IV).
140. Nordbø, Bø. 1898. — UMK.
»Dansk skilling fra siste halvdel av 18. årh.«
»Funnet på en gammel hustuft.«

141. R j u k a n (Såem), Dal, Tinn. 1935.
 »Dansk-norsk« toskilling 1681 (Christian V).
 »Funnet under hagearbeid.«
142. L ø k e n (?), Heddal. 1939. — UMK.
 a) »Norsk toskilling fra Fredrik IV.« — »To norske skillinger fra Carl Johan.«
 b) »Dansk toskilling fra Fredrik III.« — »Dansk-norsk« skilling 1771 (Christian VII). — Dansk skilling 1813 (Fredrik VI).
143. K i l a n, Moland, Fyresdal. 1905. — UMK.
 Dansk skilling 1655 (Fredrik III).
 »Funnet i en åker.«

IX. AUST-AGDER

Ikke-deponerte funnmynter.

144. A u s t a d k i r k e, Austad, Bygland. 1881. — UMK.
 a) Norsk toskilling 1670(?); 1672 (Christian V). — Norsk skilling 1770 (Christian VII).
 b) Dansk toskilling 1644 (Christian IV); 1664, 1668 (Fredrik III).
 »Disse seks myntene ble funnet da den eldre kirke fra reformasjonstiden ble revet ned i 1877.« Den eldste kirken var iflg. Dietrichson oppført før 1327.
145. S k a r e g r ø m, Fjære. 1940. — UMK.
 Norsk toskilling 1660 (Fredrik III).
 »Funnet under grøftegraving.«
146. A r e n d a l. 1938.
 Dansk skilling 1812 (Fredrik VI).
147. D å s v a t n, Hornnes, Evje. 1932. — UMK.
 Dansk toskilling 1668 (Fredrik III).
 »Funnet i elvesandet.«
148. H o m m e h a u g e n, Valle. 1931. — UMK.
 »Dansk-norsk« tolvskilling 1717 (Fredrik IV).

X. VEST-AGDER

Ikke-deponerte funnmynter.

149. Kristiansand. 1877. — UMK.
Norsk toskilling 1656 (Fredrik III).
»Funnet i en hage.«
150. Kristiansand: Det gamle fergestedet over Torridalselven (Ottra). 1920 ff.
a) Norsk toskilling 1656, 1665 (Fredrik III); 1807 (Christian VII); 1822 (Carl Johan).
b) Dansk toskilling 1782 (Christian VII). — Dansk skilling 1771 (Christian VII).
151. Kristiansand: Kongens gate. 1939.
Dansk toskilling 1629 (Christian IV).
152. Eig, Søgne. 1906. — UMK.
a) Norsk ort (fireogtyveskilling) 1748 (Fredrik V). — Norsk toskilling 1646 (Christian IV); 1704 (Fredrik IV).
b) Dansk toskilling 167x, 1686 (Christian V).
»Funnet under jordarbeid.«
153. Hesteland, Spangereid, Sør-Audnedal. 1922. — UMK.
»Dansk-norsk« toskilling 1667 (Fredrik III).
154. Neseim, Vanse, Lista. 1933. — UMK.
Norsk toskilling 1778 (Christian VII).
»Funnet i en potetåker.«
155. Bakke, Bakke s. og p. 1938. — UMK.
Norsk toskilling 1687 (Christian V).
156. Flekkefjord. 1905. — UMK.
Norsk skilling 17xx (Fredrik V); 1820 (Carl Johan).
»Funnet ved gravning.« Herunder fantes også en jetong.

XI. ROGALAND

A. *Deponerte funnmynter.*

157. *Staurland*, Fister, Hjelmeland. 1867.

»124 toskillinger og 1 åtteskilling.«

Om disse mynter er følgende opplyst: »Samtlige stykker er preget under Fredrik IV. De fleste toskillingene er fra året 1715. Blant de 100 hele av dem som ble undersøkt, er således bare 14 eksemplarer fra 1714. Dessuten bærer åtteskillingen årstallet 1714.«

Dette lille kontantbeløpet kan være gjemt i jorden under Den store nordiske krig (Carl XII's innfall i Norge våren 1716).

B. *Ikke-deponerte funnmynter.*

158. *Sauda* sogn, Sand prgd. 1873. — UMK.

»Dansk-norsk« toskilling 1677 (Christian V). — Dansk fireskilling 1730 (Fredrik IV).

»Funnet på en kirkegård.«

159. *Erga*, Orre, Klepp. 1935. — UMK.

Norsk toskilling 1685 (Christian V).

160. *Stavanger* (nær byen). 1893. — UMK.

Norsk halvkroner (tomark) 1656 (Fredrik III).

161. *Høle*, Høle s., Høgsfjord p. 1874. — UMK.

Norsk toskilling 1690 (Christian V).

»Denne mynt ble funnet innkilet i en gammel tømmerstokk i en stue på gården.«

162. *Kopervik*. 1940.

Norsk toskilling 1788 (Christian VII).

XII. HORDALAND

A. *Deponerte funnmynter.*

163. *Nesttun*, Birkeland, Fana. 1913. — B. M.

Følgende 15 norske mynter fra tiden 1647—1697 samt 58 danske fra 1649—1730:

a) Norsk toskilling 1647 (Christian IV); 1649, 1650, 1658, 1661², 1666, 1670? (Fredrik III); 1675, 1681, 1683, 1688², 1689, 1697 (Christian V).

b) Dansk åtteskilling 1702 (Fredrik IV). — Dansk fireskilling 1669 (Fredrik III); 1728², 1730 (Fredrik IV). — Dansk toskilling 1649, 1651, 1652, 1653, 1661², 1662, 1663¹¹, 1664², 1665, 1667, 1668², 1669 (Fredrik III); 1676, 1677¹⁷, 1681⁵, 1686 (Christian V); 16xx² (Christian V?); 1707 (Fredrik IV). — Dansk skilling 1722 (Fredrik IV).

»Funnet samlet under en stein, som ble sprengt for et vegarbeid.«
— Nedlagt i fredstid.

Arsskr. 1936, s. 24, H. 11; Bergens Historiske Forenings Skrifter. No. 20 (Bergen 1914). S. 85 ff.

164. Vikøy sogn, Kvam prgd. 1890. — UMK.

»Et funn som for den aller vesentligste del består av norske og danske småmynter («skillemynt») fra 17. og 18. århundre, i alt 600—700 stk.«
— Disse mynter antas å være deponert med forsett. Funnet er dog for dårlig opplyst til at man kan uttale noe om grunnen til nedlegningen.

B. Ikke-deponerte funnmynter.

165. Ask, Askøy. 1944.

Dansk tolvskilling 1722 (Fredrik IV).

XIII. BERGEN

A. Deponerte funnmynter.

166. Bergens Museums grunn. 1896. — B. M.

»114 kobberskillinger 1771.« Antagelig deponert under krigen 1807—1814.

Om dette funn se Haakon Sheteligs artikkel i Bergens Tidende 24. mai 1941.

167. Vallermarken, Nygård. Ca. 1906. — B. M.

»En hel del kobberskillinger 1771«, hvorav 31 stk. innkom til Bergens Museum. Disse myntene er vel også deponert i krigsårene 1807—1814.

Se også om dette funn Haakon Sheteligs artikkel i Bergens Tidende 24. mai 1941.

B. *Ikke-deponerte funnmynter.*

168. Nedre Smørsalmenning. 1919. — B. M.

Dansk fireskilling («Hebreer») 1645 (Christian IV).

Denne mynt lå sammen med to andre i en liten pengebøsse av messing, formet som en åpen sylinder med et hvelvet lokk i hver ende; men det ene av disse mangler nå. Av de to sistnevnte mynter var den ene »meget ødelagt og ubestemmelig«. Den andre var en slesvig-holstensk seksskilling (1/16 Taler) 1653 fra hertug Fredrik III av Holstein-Gottorp.

I samme gate ble det s. å. også funnet en portugisisk gullmynt fra Johan III (1521—1557).

Oldtiden IX: Bergens Museums tilvekst 1918—1919, s. 62, nr. 41. Jfr. Årsskr. 1941, s. 204, nr. 53.

169. Bergen. 1943.

Norsk toskilling 1698 (Christian V).

»Funnet ved graving dypt i jorden.«

XIV. SOGN OG FJORDANE

A. *Deponerte funnmynter.*

170. Torsnes, Tjugum, Balestrand. 1940.

»66 norske og danske sølvmynter fra året 1650« (Fredrik III).

»Funnet i en skinnpose under arbeid med å bryte jord.«

Disse myntene kan være deponert i fredstid; men deponeringen kan være skjedd i forventningen om den nye krig med Sverige, der kom i 1657.

171. Reviken (Refvik), Nord-Vågsøy, Selje. 1936. — UMK.

Av 566 mynter fra tiden 1618—1800 var følgende 562 norske og danske:

a) Norsk ort (fireogtyveskilling) 1739, 1744 (Christian VI).— Norsk toskilling 1648 (Christian IV); 1650, 1655, 1659, 1661, 1663, 1664², 1666², 1669, 16xo (Fredrik III); 1670, 1678, 1684, 1687, 1688, 1690³, 1691², 1694², 1695, 1697, 1698³, 1699 (Christian V); 1700, 1702², 1703, 1704, 1706, 1712³, 1714, 1715, 171x (Fredrik IV); 1742 (Christian VI); 1762⁶, 1763³, 1764² (Fredrik V); 1779², 1780³, 1781², 1782⁴, 1783³, 1784, 1785³, 1786⁴, 1787⁷, 1788², 1800 (Christian VII). — Norsk skilling 1656, 1667 (Fredrik III); 1763⁷, 1764¹¹, 1765⁴ (Fredrik V); 1768³, 1769⁸, 1770⁶, 1779⁴, 1780⁵ (Christian VII).

b) Dansk toskilling 1618^{*}, 1625^{3*}, 1627^{*}, 1629², 162x, 1644, 1645, 1648 (Christian IV); 1648, 1649, 1650³, 1651, 1653², 1654, 1655⁴, 1657², 1658², 1660, 1661, 1662⁴, 1663², 1664⁵, 1665², 1667², 1669 (Fredrik III); 1677³⁸, 1680³, 1681², 1686², 1694 (Christian V); 1715 (Fredrik IV); 1761 (Fredrik V); 1778⁵, 1782⁴, 1783 (Christian VII). — Dansk skilling 1676? (Christian V); 1715, 1719¹⁶, 1722⁴, 17xx (Fredrik IV); 1755, 1761⁴, 1762³⁶, 1763²³, 1764²⁸, 176x² (Fredrik V); 1771⁹⁰, 1779⁶⁷, 1782⁴⁵ (Christian VII).

Dessuten lå der i denne myntskatt 2 hamburgske Sechslinger og 1 mecklenburgsk Pfennig. Skattens nominelle verdi er ca. 8 $\frac{1}{3}$ daler. — »Funnet i en skinnvått (eller skinnpose) i en steinur under en steinhelle.« Deponert i krigsårene 1807—1814.

Arsskr. 1937, s. 174 ff.

172. Vågsøya (Nord- og Sør-Vågsøy), Selje. 1936.

Norsk åtteskilling 1809 (Fredrik VI). — »Dansk-norsk« toskilling 1782, 1784 (Christian VII). — Norske toskillinger fra årene 1820—1833¹⁰ (Carl Johan). — Norske skillinger 1816—1820⁶ (Carl XIII og Carl Johan).

»Disse 19 myntene fra tiden 1782—1833 ble funnet i en skinnpose under steinarbeid.« Funnomstendighetene tydet på at pengeposen var gjemt bort med forsett. Deponeringen har altså i tilfelle funnet sted i fredstid.

173. Sogn og Fjordane: Ukjent gård og sogn. 1868. — UMK.
»55 dansk-norske mynter fra 18. årh.«

Arsskr. 1936, s. 24, H. 12.

B. Ikke-deponerte funnmynter.

174. Hopperstad (Hoprekstad) kirke (iflg. Dietrichson oppført lenge før 1360), Vik. 1885. — UMK.

a) Norsk toskilling 1660, 1661 (Fredrik III). — Norsk skilling 1663 (Fredrik III); 1820 (Carl Johan).

b) Dansk toskilling 1644 (Christian IV). — Dansk skilling 1716 (Fredrik IV); 1771 (Christian VII). — Dansk halvskilling 1771 (Christian VII).

»Funnet under golvet i kirkens kor.«

* Se s. 170.

175. Hopperstad (Hoprekstad) kirke, Vik. 1887. — UMK.
 a) »27 norske toskillinger og skillinger fra tiden 1649—1769 samt 1 norsk halvskilling 1841.«
 b) »54 danske småmynter (»nyere skillemynt«) fra tiden 1621—1785.«
 Liksom forrige nr. »funnet under golvet i kirkens kor«.
176. Ervik, Selje. 1867. — UMK.
 Norsk skilling 1675 (Christian V).

XV. MØRE OG ROMSDAL

A. Deponerte funnmynter.

177. Volda prestegjeld. 1863. — UMK.
 »Et jordfunn, bestående av norske og danske større og mindre mynter fra 17. og 18. årh.«
 »Herav ervervet UMK. følgende 16 stykker: 2 firemarker (kroner), 2 åtteskillinger og 12 toskillinger fra 1600- og 1700-årene.«
178. Molde. 1923. — T. M.
 Av 218 mynter fra tiden 1595—1825 var følgende 215 norske og danske:
 a) Norsk åtteskilling 1809¹⁰ (Fredrik VI). — Norsk fireskilling 1809¹⁷ (Fredrik VI); 1825⁴ (Carl Johan). — Norsk toskilling 1650, 1651, 1652², 1658, 1660, 1661, 1662, 1664, 1665², 1666, 1669 (Fredrik III); 1679, 1680, 1684, 1687, 1688², 1691², 1694, 1695, 1697³ (Christian V); 1700, 1701, 1702, 1704, 1709, 1710, 1711², 1712³, 1714 (Fredrik IV); 1761, 1762¹¹, 1764² (Fredrik V); 1780, 1781, 1782⁴, 1783², 1784³, 1785, 1786⁴, 1787², 1788⁴, 17xx², 1800, 1803, 1807² (Christian VII). — Norsk skilling 1688?, 1696? (Christian V); 1764, 1765? (Fredrik V).
 b) Dansk fireskilling 1727, 1728³ (Fredrik IV); 1807 (Christian VII). — Dansk toskilling (1626)*, 1648? (Christian IV); 1649², 1650⁴, 1651, 1654, 1655², 1658¹, 1659, 1660, 1661², 1662³, 1663², 1664², 1665⁴, 1667⁷, 1668 (Fredrik III); 1677³⁴, 1680, 1681⁵, 16xx², 1686, 1694⁵ (Christian V); 1756³ (Fredrik V); 1783, 1785, 1801, 1805² (Christian VII).
 Dessuten lå der i funnet 1 svensk, 1 slesvig-holstensk og 1 tysk mynt.
 Arsskr. 1936, s. 25 I. 4. Jfr. Arsskr. 1940, s. 117, nr. 93.

* Se s. 170.

179. Kristiansund. 1877. — UMK.

Av 37 mynter fra begynnelsen av 1600-tallet til ca. 1817 var følgende 31 norske og danske:

a) »11 norske sølvmynter fra Christian IV til Fredrik VI.« Av disse kjennes alle på én nær, nemlig: Sølvavslag av tredobbelt dukat 1673 (Christian V). — Mark 1654, 1663, 1667 (Fredrik III). — Tolvskilling 1721, 1723 (Fredrik IV). — Åtteskilling 1643 (Christian IV); 1731 (Christian VI); 1809 (Fredrik VI). — Toskilling 1800 (Christian VII).

b) »20 danske sølvmynter fra Christian IV og oppover.« Av disse kjennes bare følgende 4 stykker, samtlige fra Christian IV: Mark (sekstensskilling) 1645; åtteskilling 1607* og 1608*; toskilling 1604*. — Dessuten fant man »en engelsk gullmynt fra 1817 og en engelsk sølvmynt fra samme tid« samt »3 eldre hollandske sølvmynter og 1 lübecker Schilling.«

Funnet ble gjort »ved minering på et engestykke.« — Hvis den engelske gullmynten fra 1817 er den yngste mynt i det, er det meget mulig at deponeringen står i samband med de tvungne sølvvinnskudd til Norges Bank, som ble bestemt i 1816, og som vel en og annen har søkt å unngå ved å gjemme vekk hva han hadde av edelt metall.

Arsskr. 1936, s. 25 I. 3. Jfr. Arsskr. 1939, s. 117, nr. 46 og 1940, s. 117, nr. 95. U. O. Skr. II, s. 295 f.

180. Kristiansund. 1880. — UMK.

»I spd. 102 sk. i sølvmynter, bestående av norske og danske fireogtyve-, åtte-, fire-, tre- og toskillinger med årstall fra 1700 til 1842. Dessuten 4 spd. 24½ sk. i kobbermynter, bestående av norske og danske to-, en- og halvskillinger fra Christian VII til innføringen av kronemyntfot.«

Av sølvmyntene ble det for Universitetets Myntkabinett uttatt 1 åtteskilling, 5 fireskillinger og 4 toskillinger; av kobbermyntene ervervedes 38 toskillinger, 12 énskillinger og 7 halvskillinger.

»Disse myntene er funnet i kjøpmann W. F. Christies utmark.«

181. Rindal kirke (iflg. Dietricnson oppført før 1504, nedrevet etter 1660; ny kirke oppført 1874), Rindal s. og p. 1873. — UMK.

»323 sølvmynter fra siste halvdel av 1600-tallet, funnet under ned-

* Se s. 170.

rivningen av den gamle kirken. Universitetets Myntkabinett ervervet 58 stykker av disse myntene.»

Som det vil sees, er funnet dårlig opplyst. Dets innhold må dog antas å ha omfattet også norske og danske mynter.

Arsskr. 1936, s. 22 G. 21.

B. Ikke-deponerte funnmynter.

182. Grip kirke (iflg. Dietrichson oppført før 1589, ombygget 1631?), Grip s., Kristiansund p. 1936. — T. M.
 a) Norsk skilling 1820 (Carl Johan).
 b) Dansk toskilling 1681 (Christian V).
 »Funnet under kirken i et kullblandet humuslag.»

183. Kristiansund. 1941. — UMK.
 Norsk toskilling 1810 (Fredrik VI).

184. Aker, Hof, Sunndal. 1843. — UMK.
 »3 sølvmynter fra Christian IV.«
 »Funnet i en åker.« Sammesteds ble funnet 1 tysk sølvmynt fra 1624 og 1 fransk regnepenge.
 Jfr. Arsskr. 1940, s. 117, nr. 96 og 1942, s. 149, nr. 43.

185. Solem, Stangvik. 1935.
 Dansk krone (firemark) 1681 (Christian V).
 »Funnet ved graving i en potetåker.»

186. Løfald, Rindal. 1934.
 Norsk ort (firetyveskilling) 1786, 1788 (Christian VII). — »Dansk-norsk« toskilling 1778, 1784 (Christian VII). — Norsk toskilling 1786, 1788 (Christian VII).
 »Funnet i utmarken under dyrkningsarbeid.»

187. Nordmøre fogderi. 1871. — UMK.
 »En dansk sølvmynt fra 17. århundre.»

XVI. SØR-TRØNDELAG

A. *Deponerte funnmynter.*

188. Kvernvi ken, Stadsbygd. 1909. — T. M.

53 norske og danske sølvmynter fra tiden 1695—1724. De består av tre markstykker (seksstenskillinger), seksten tolvskillinger og fireog-tredve åtteskillinger.

»Funnet ved graving i en nausttomt.« Deponert i fredstid. Dog kan dette være skjedd under påvirkning av angrepstruslene fra Russland under Katharina I's regjering, f. eks. i 1725 da Katharina til og med foreslo at Fredrik IV skulle avstå Norge til gottorperen hertug Carl Fredrik. Etter kong Fredriks avslag syntes krig uunngåelig, og man fryktet i Norge russernes komme. For øvrig mente man ut gjennom alle 1720-årene at særlig Nord-Norge var truet av russerne. Jfr. funn nr. 131 og 193.

Arsskr. 1936, s. 24, H. 15; T. V. S. Årsb. 1934, s. 45.

189. Ekran (Rise), Opdal. Ca. 1842. — UMK.

Ukjent antall norske og danske »riksorter og kroner, hvorav ingen var eldre enn fra året 1697«.

Disse myntene ble funnet under låvebrua på gården. Og det er også bevart en beretning om, hvorfor »myntskatten« ble »nedlagt« her: En av gårdens tidligere eiere, Elias Ekran, hadde en kone som var drikkfeldig. Forat hun ikke skulle få fatt i penger til brennevin, måtte mannen gjemme bort husets kontantbeholdning for henne! Dette har han da gjort så grundig at ingen av dem fikk glede av pengene.

190. Bakkaunet, Lade, Strinda. 1929. — T. M.

Følgende 61 norske og danske mynter fra tiden 1695—1852:

a) Norsk ort (fireogtyveskilling) 1745 (Christian VI); 1819³ (Carl Johan). — Norsk tolvskilling 1845, 1846³, 1848, 1852 (Oscar I). — Norsk åtteskilling 1701² (Fredrik IV); 1809³ (Fredrik VI). — Norsk fireskilling 1809⁹ (Fredrik VI); 1825, 1842³ (Carl Johan). — Norsk toskilling 1780, 1786³, 1787², 1788³ (Christian VII); 1825, 1842³, 1843 (Carl Johan).

b) »Dansk-norsk« toskilling 1778, 1779, 1781², 1782⁵, 1783, 1784, 1785 (Christian VII).

c) Dansk åtteskilling 1695 (Christian V). — Dansk fireskilling 1783, 1807⁵ (Christian VII).

»Funnet oppunder en stein i en gammel, nå nesten underjordisk steingard. Denne har strukket seg omtrent nord—syd og har vel dannet grensen mellom Bakkaunet og dens nabogård mot vest.«

Arsskr. 1936, s. 25 I. 6.

191. Loholt, Lade, Strinda. 1883. — T. M.

Følgende 9 norske og danske småmynter fra tiden 1627—1660:

- a) Norsk toskilling 1644, 1648 (Christian IV); 1660 (Fredrik III).
- b) Dansk toskilling 1627*, 1629, 1644² (Christian IV); 1653, 1658 (Fredrik III).

»Myntene ble funnet under rydningsarbeid $\frac{1}{2}$ alen dypt i jorden. De hadde vært pakket inn i et stykke tøy (en pose?), som nå var nesten råtnet bort.« De *kan* være deponert i krigsåret 1660. Men det er også mulig at de bare er tilfeldig mistet.

192. Berg (Prestegården), Lade, Strinda. Ca. 1927—1928. — T. M.

Følgende 6 norske og danske mynter fra tiden 1663—1712:

- »Dansk-norsk« krone (firemark) 1669 (Fredrik III); 1686, 1693 (Christian V). — Norsk halvkroner (tomark) 1663 (Fredrik III). —
- »Dansk-norsk« åtteskilling 1704, 1712 (Fredrik IV).

»Funnet i matjorden i gårdens hage. Myntene lå ikke samlet da de ble funnet. Alt tydet dog på at de i sin tid hadde vært nedlagt samlet som en myntskatt.« I så fall har myntene vært deponert under Den store nordiske krig.

Arsskr. 1936, s. 24, H. 13.

193. Langmoen (Forset), Klæbu. 1939. — T. M.

Følgende 19 norske og danske sølvmynter fra tiden 1710—1723:

- a) Norsk mark 1717 (Fredrik IV). — Norsk tolvskilling 1723 (Fredrik IV).
- b) »Dansk-norsk« tolvskilling 1717⁴, 1718³, 1720³, 1721, 1722³ (Fredrik IV).
- c) Dansk tolvskilling 1710, 1716² (Fredrik IV).

»Myntene, som er godt konserverte, kom for dagen ved nyrydning.« De lå ved en stor granrot, »framved en av rotgrenene«, ca. 4 tommer dypt. Det så ut som om de hadde ligget i en skinnpung. — Funnet ble gjort »ikke langt fra den gamle vegen«. Deponert i fredstid. Se:

* Se s. 171.

for øvrig om den mulige årsak hertil funn nr. 188; jfr. også funn nr. 131.

194. Trondheim: Bymarken (Dyrborg). Ca. 1888. — T. M.
Følgende 346 norske og danske sølv- og kobbermynter fra tiden 1694—1853:
- a) Norsk ort (fireogtyveskilling) 1763 (Fredrik V). — Norsk femtedels spesidaler 1800 (Christian VII). — Norsk tolvskilling 1845³, 1847, 1848², 1853 (Oscar I). — Norsk åtteskilling 1711 (Fredrik IV); 1809¹⁹ (Fredrik VI); 1817³ (Carl XIII); 1819 (Carl Johan). — Norsk fireskilling 1778 (Christian VII); 1809³² (Fredrik VI); 1825²⁴, 1842²⁸ (Carl Johan). — Norsk toskilling 1822⁵, 1824³, 1825², 1827², 1828², 1831³, 1832⁶, 1833², 1834², 1842¹⁷, 1843⁴ (Carl Johan). — Norsk skilling 1816⁶ (Carl XIII); 1819, 1820¹⁵, 1827, 1831, 1833 (Carl Johan).
- b) Dansk ort (fireogtyveskilling) 1762 (Fredrik V). — Dansk tolvskilling 1719 (Fredrik IV). — Dansk åtteskilling 1694² (Christian V). — Dansk fireskilling 1783, 1807³ (Christian VII). — Dansk toskilling 1775, 1778¹¹, 1779⁶, 1780⁹, 1781¹⁰, 1782²⁴, 1783⁸, 1784⁸, 1785⁷, 1786¹², 1787¹⁵, 1788⁹, 1800, 1802, 1803, 1807 (Christian VII). — Dansk skilling 1771²⁰ (Christian VII).
- »Funnet i en steinur i Bymarken. Sammen med myntene fantes et større beløp i norske ti- og femdalersedler, som ble innløst av Norges Bank.« — Denne pengeskatt synes å være bortgjemt tyvegods.
195. Trondheim: Søndre gate 22. 1932. — T. M.
Av 744 mynter fra tiden 1604—1718 var følgende 742 norske og danske:
- a) Norsk mark fra Fredrik IV (2 ekspl.). — Norsk tolvskilling fra Fredrik IV (1 ekspl.). — Norsk åtteskilling fra Fredrik IV (32 ekspl.). — Norsk toskilling fra Christian IV (4 ekspl.), Fredrik III (57 ekspl.), Christian V (81 ekspl.) og Fredrik IV (208 ekspl.).
- b) Dansk tolvskilling fra Fredrik IV (1 ekspl.). — Dansk åtteskilling fra Christian V (5 ekspl.) og Fredrik IV (7 ekspl.). — Dansk fireskilling fra Christian IV (3 ekspl.), Fredrik III (2 ekspl.) og Christian V (5 ekspl.). — Dansk toskilling * fra Christian IV (36 ekspl.),

* Se s. 171.

Fredrik III (118 ekspl.), Christian V (152 ekspl.) og Fredrik IV (28 ekspl.).

Tilsammen var der altså 385 norske og 357 danske mynter. Hertil kommer 1 slesvig-holstensk $\frac{1}{16}$ rdl. 1642 samt 1 oldenborgsk grot.

»Funnet ved grunngraving.« Deponeringen skyldes Carl XII's krigstiltak mot Norge i 1718 (Armfelts innfall i det nordafjelske).

T. V. S. Forh. VI, nr. 56 (1934), s. 210 ff. — Arsskr. 1936, s. 24, H. 14.

B. Ikke-deponerte funnmynter.

196. Melhus gamle kirke (iflg. Dietrichson oppført 1200—1250), Melhus. 1891. — T. M.

Dansk füreskilling 1807 (Christian VII).

»Funnet under graving ved kirken.«

197. Melhus kirkegård, Melhus. 1893. — T. M.

a) Norsk toskilling 1667 (Fredrik III); 1783 (Christian VII).

b) Dansk skilling 1771, 1779 (Christian VII).

»Funnet under kirkens reparasjon ved graving i jorden.«

198. Trondheim: Domkirken (iflg. Dietrichson oppført 1161). 1901. — T. M.

Dansk toskilling 1648 (Christian IV?); 1680 (Christian V).

199. Drageid, Osen, Bjørnør. 1938. — T. M.

a) Norsk toskilling 1831, 1832 (Carl Johan).

b) »3 danske toskillinger fra tiden 1654—1677« (Fredrik III og Christian V).

»Funnet ved den gamle gjennomgangsveg over eidet. Myntene syntes å ha ligget i en pung eller et stykke tøy og utgjør vel et samlet funn.« De er dog neppe deponert.

200. Kvenland (»Kvenlandsmarka«), Osen, Bjørnør. 1920. — T. M.
Dansk skilling, antagelig fra Christian VII (1771?).

201. Lines, Stoksund, Bjørnør. 1918. — T. M.

Dansk toskilling 1677 (Christian V).

202. Hårberg, Rissa, Stadsbygd. 1918. — T. M.

»Dansk-norsk« toskilling 1677 (Christian V).

203. Reinskloster, Rissa, Stadsbygd. 1918. — T. M.
Norsk åtteskilling 1706 (Fredrik IV).
204. Hellesvik, Nord-Frøya, Frøya. 1935. — T. M.
Dansk toskilling 1681 (Christian V).
205. Lønset, Opdal. 1882. — T. M.
Dansk tolvskilling 1711 (Fredrik IV).
206. Kirkvold, Singsås, Holtålen. 1883. — T. M.
Norsk toskilling 1694 (Christian V); 1762 (Fredrik V).
207. Almås, Singsås, Holtålen. 1922. — UMK.
Norsk åtteskilling 1710 (Fredrik IV).
208. Gransøyen (Bjørgen), Støren. 1938.
Dansk toskilling 1783 (Christian VII).
209. Rosenlund (Rydningen), Lade, Strinda. 1882. — T. M.
Norsk skilling 1649 (Fredrik III).
»Funnet i hagen.«
210. Rosendal (Rydningen), Lade, Strinda. 1933. — T. M.
»Dansk-norsk« skilling 1812 (Fredrik VI).
211. Lille Ranheim (Ranem), Lade, Strinda. 1942. — T. M.
Norsk åtteskilling 1733 (Christian VI).
Denne mynt »har antagelig tilhørt en større samling mynter, som i sin tid synes å være blitt gjemt bort«. Opplysningene er dog for usikre til at dette funn kan oppføres under A. — Det opplyses bare at mynten er »funnet sammen med 3 kobbermynter, som det ikke ble tatt vare på«, og at det »på et annet sted på samme jorde (etter en oppgave ca. 20 m fra) er funnet 5 kobbermynter, som det heller ikke ble tatt vare på«.
212. Berg (Prestegården), Lade, Strinda. 1937. — T. M.
Norsk fireskilling 1809 (Fredrik VI).
»Funnet i en utmark under den nevnte gård.«

213. Leira, Lade, Strinda. 1932. — T. M.
»Dansk-norsk« åtteskilling 1700 (Fredrik IV).
214. Svendgård, Innbygda, Selbu. 1938.
»Dansk-norsk« åtteskilling 1703 (Fredrik IV).
215. Trondheim. 1857. — T. M.
Dansk toskilling 1650, 1655 (Fredrik III).
»Funnet ved graving.«
216. Trondheim: Klosterhagen. 1875. — T. M.
Norsk skilling 1682 (Christian V).
»Funnet ved graving.«
217. Trondheim: Repslagerveiten. 1878. — T. M.
»Dansk-norsk« toskilling 1644 (Christian IV).
»Funnet ved graving, 1 alen dypt i jorden.«
218. Trondheim: Ilsviken. 1880. — T. M.
Norsk toskilling 1689 (Christian V).
»Funnet ved graving.«
219. Trondheim: Lillegårdsstredet. 1880. — T. M.
Dansk toskilling 1677 (Christian V).
220. Trondheim. 1882. — T. M.
Dansk seksskilling 1667 (Fredrik III).
221. Trondheim. 1883. — T. M.
Dansk toskilling 1662 (Fredrik III).
»Funnet under kloakkgraving.«
222. Trondheim: Kalvskindet. 1884. — T. M.
Dansk toskilling 1677 (Christian V).
223. Trondheim: Baklandets Tegilverk. 1892. — T. M.
»Dansk-norsk« skilling 1764 (Fredrik V).

224. Trondheim: Ilsviken. 1917. — T. M.
»Dansk-norsk« åtteskilling 1702 (Fredrik IV).
»Funnet på marken ovenfor Rørosverkets kiskar i Ilsviken.«
225. Trondheim: Vøllan. 1933. — T. M.
Dansk skilling 1677 (Christian V).
»Funnet i hagen.«
226. Trondheim: Gløshaugplatået, syd for Høgskolen. 1933. — T. M.
»Dansk skilling (1771?) fra Christian VII.«
227. Trondheim: Villa Klosterenget. 1934. — T. M.
Dansk skilling 1771 (Christian VII).
228. Trondheim: Maristuvegen 7. 1935. — T. M.
Norsk toskilling 1780 (Christian VII).
229. Trondheim: Ilaparken. 1938. — T. M.
»Dansk-norsk« toskilling 1648 (Christian IV?).
230. Trondheim: Telegrafbygningen. 1939. — T. M.
a) Norsk toskilling 1832 (Carl Johan).
b) Dansk skilling 1771 (Christian VII).
»Funnet ved graving utenfor bygningen.«
231. Trondheim (nær byen). 1935.
»Dansk-norsk sølvmynt 1702 fra Fredrik IV.«
232. Trondheim: Frue kirke. 1943. — T. M.
Dansk fireskilling 1645 (Christian IV).
»Funnet ved graving på vestsiden av Frue kirkes tårn.«
T. V. S. Årsb. 1943, s. 32.

XVII. NORD-TRØNDELAG

A. Deponerte funnmynter.

233. Gjeving (i Gjevingsåsen), Lånke, Nedre Stjørdal. 1924. — T. M.
Av 296 mynter (288 av sølv + 8 av kobber) fra tiden 1778—1870
var følgende 294 norske og danske:

a) Norsk ort (fireogtyveskilling) 1845, 1846, 1852², 1854, 1855 (Oscar I). — Norsk tolvskilling 1845⁶, 1846, 1847, 1850, 1852³, 1853³, 1854, 1855³, 1856³ (Oscar I). — Norsk åtteskilling 1809³ (Fredrik VI); 1817⁵ (Carl XIII); 1819² (Carl Johan). — Norsk fireskilling 1809⁷ (Fredrik VI); 1825¹¹, 1842¹⁹ (Carl Johan). — Norsk treskilling 1868, 1869³ (Carl XV). — Norsk toskilling 1778³, 1779⁶, 1780¹³, 1781⁶, 1782¹⁵, 1783⁶, 1784⁴, 1785⁷, 1786¹⁸, 1787¹⁸, 1788¹⁰, 1802², 1803, 1807⁴ (Christian VII); 1825³, 1842¹⁵, 1843 (Carl Johan); 1870⁶ (Carl XV). — Norsk skilling 1820 (Carl Johan). — Norsk halvskilling 1867⁷ (Carl XV).

b) Dansk fireskilling 1807⁶ (Christian VII). — Dansk toskilling 1778⁹, 1779⁶, 1781⁶, 1782⁶, 1783⁵, 1784³, 1785, 1801² (Christian VII).

c) Dessuten 24 slitte og ubestemmelige »dansk-norske« toskillinger. — Hertil kommer 1 slesvig-holstensk Sechsling samt 1 hamburgsk Schilling, begge med uleselig årstall.

Dette funn ble gjort av noen soldater under en utmarsj på Gjevingsåsen. — Alle funnstykkene var gangbar mynt i Norge i 1870 og de følgende år før kronemynten erstattet dalermynten.

Arsskr. 1936, s. 26 I. 8.

234. Austli, Alstadhaug, Skogn. 1933. — T. M.

Følgende 368 norske og danske mynter (72 av sølv + 296 av kobber) fra tiden 1736—1845:

a) Norsk halv spesidaler 1821, 1835 (Carl Johan). — Norsk ort (fireogtyveskilling) 1736 (Christian VI); 1774 (Christian VII); 1845 (Oscar I). — Norsk tolvskilling 1845 (Oscar I). — Norsk åtteskilling 1809² (Fredrik VI). — Norsk fireskilling 1809⁶ (Fredrik VI); 1825⁵, 1842 (Carl Johan). — Norsk toskilling 1778², 1779¹¹, 1781², 1782², 1783⁴, 1784, 1785⁴, 1786², 1787⁴, 1788, 1801, 1807 (Christian VII); 1822¹³, 1824⁵, 1825⁵, 1827⁵, 1828⁵, 1831¹⁹, 1832¹¹, 1833²⁰, 1834, 1842⁶, 1843², 18xx⁴ (Carl Johan). — Norsk skilling 1816²⁸ (Carl XIII); 1819¹³, 1820⁵⁴, 1827, 1831, 1832², 1833² (Carl Johan). — Norsk halvskilling 1839¹¹, 1840⁷, 1841²³ (Carl Johan).

b) Dansk riksbanktegn for 12 skilling 1813 (Fredrik VI). — Dansk toskilling 1778³, 1779², 1781, 1782³ (Christian VII). — Dansk skilling 1771⁶⁸ (Christian VII). — Dansk riksbankskilling 1813 (Fredrik VI).

»Funnet ved grensemerket mellom gårdene Austli og Nossan.«

Arsskr. 1936, s. 25 I. 7.

235. Al m å s, Høylandet, Grong. 1905. — UMK.

Ukjent antall norske og danske småmynter (»skillemynt«) fra tiden 1618—1788.

»Myntene besto for største delen av toskillingen. Dessuten var der noen fireskillingen og fireogtyveskillingen (orter) i riksmünt. Følgende dansk-norske kongenavn var representert på myntene: Christian IV, Fredrik III, Christian V, Fredrik IV, Christian VI, Fredrik V og Christian VII.«

»Myntene ble funnet i jorden. Her var en større steinhelle anbrakt som dekke over dem. For øvrig lå de i en utskåret trekasse, og mellom dennes vegger og myntstykkene hadde finneren iaktatt rester av en linduk (linpose?). Kassen og duken var råtne, mens myntene var ganske godt konserverte.« — De er ganske sikkert deponert, og dette er muligens skjedd i ufredstider (krigen mot Gustav III i 1788).

B. Ikke-deponerte funnmynter.

236. M æ r e k i r k e (iflg. Dietrichson oppført før 1250), Mære s., Sparbu p. 1879. — T. M.

a) Norsk toskilling 1690 (Christian V). — Norsk skilling 1764 (Fredrik V); 1779 (Christian VII).

b) »Dansk-norsk« toskilling 1668 (Fredrik III); 1694 (Christian V).

c) Dansk åtteskilling 1695 (Christian V). — Dansk toskilling 1761 (Fredrik V). — Dansk skilling 1715 (Fredrik IV).

237. N a m s o s k i r k e (den eldre kirken brente i 1872 og den nye oppførtes i 1874), Namsos. 1940.

Norsk åtteskilling 1817 (Carl XIII).

»Funnet nær kirken.«

238. V æ r n e s, Stjørdal s., Nedre Stjørdal p. 1932. — T. M.

»Dansk-norsk« toskilling 1664 (Fredrik III).

239. S t e i n v i k s h o l m, Skatval, Nedre Stjørdal. 1894. — T. M.

Dansk toskilling 1651, 1663 (Fredrik III).

Aarsb. 1894, s. 144 f., nr. 31.

240. N e s e t, Vuku, Verdal. 1870. — T. M.

»Dansk-norsk« toskilling 1660, 1661, 1665 (Fredrik III). — »Dansk-norsk« skilling 1650 (Fredrik III).

241. Ytterøy s. og p. 1881. — T. M.
 a) Norsk toskilling 1763 (Fredrik V).
 b) Dansk toskilling 1677 (Christian V).
242. Sundnes, Inderøy. Ca. 1885. — T. M.
 Dansk skilling 1782 (Christian VII).
 »Funnet i en potetåker.«
243. Skage, Skage s., Overhalla p. 1942. — UMK.
 Dansk skilling 1771 (Christian VII).
244. Otterøy s., Fosnes p. 1938.
 Norsk åtteskilling 1731 (Christian VI).
245. Garmannsviken (Torstad), Nærøy. 1931. — T. M.
 a) Norsk toskilling 1831 (Carl Johan).
 b) »Dansk-norsk« skilling 1809, 1810 (Fredrik VI).
 »Myntene ble funnet i en husmur.«
246. Garstad, Vikna. 1936.
 »Dansk-norsk« tolvskilling 1719 (Fredrik IV).
 Dessuten en sølvmynt fra 1663 (norsk åtteskilling?).
 »Funnet under torvstikking.«

XVIII. NORDLAND

A. Deponerte funnmynter.

247. Torget, Brønnøy. 1926. — T. M.
 »En masse gamle sølvmynter, nesten en hatt full, fra 1600-tallet til 1825.«
 Av disse kjennes nå foruten 2 tyske (en Schilling og en Dreigrösch) følgende 195 norske og danske småmynter:
 a) Norsk toskilling 1644 (Christian IV); 1649, 1650², 1652, 1653², 1658, 1660, 1662, 1664, 1665, 1666, 1667, 16xx (Fredrik III); 1688, 1689, 1691, 1692³, 1694², 1695, 1696 (Christian V); 1702², 1704, 1705, 1706², 1710, 1713, 1716 (Fredrik IV); 1763² (Fredrik V); 1778, 1780, 1781², 1782², 1785, 1787⁴, 1788³ (Christian VII). — Norsk skilling 1764, 1765, 176x (Fredrik V); 1779 (Christian VII).

b) Dansk toskilling 1626^{4*}, 1627^{*}, 1644, 1645², 1648³ (Christian IV); 1648⁵, 1649⁴, 1650, 1654³, 1655², 1658, 1661⁴, 1662², 1663⁵, 1664³, 1665³, 1667², 1668³, 1669², 1670², 16xx (Fredrik III); 1676, 1677³⁷, 1680², 1681⁹, 1694² (Christian V); 1778, 1779⁶, 1782¹², 1785, 17xx (Christian VII). — Dansk skilling 1762⁴, 1763⁴, 1764³ (Fredrik V).

Årsskr. 1936, s. 26 I. 9.

248. Salten domssogn. 1878. — UMK.

»172 norske og danske ortstykker (fireogtyveskillinger) fra 18. århundre.«

Dette funn er for dårlig opplyst til at man kan framsette noen hypotese om grunnen til deponeringen.

249. Tjeldnes, Lødingen. 1904. — UMK.

298 norske og danske mynter fra tiden 1693—1778.

Av disse er 260 stk. norske, nemlig 130 fireogtyveskillinger (orter) + 23 tolvskillinger + 107 åtteskillinger. De øvrige 38 stk. er danske, nemlig 7 fireogtyveskillinger (orter) + 24 tolvskillinger + 6 åtteskillinger + 1 fireskilling.

Bare følgende funneksemplarer er nærmere kjent:

a) Norsk fireogtyveskilling (ort) 1736, 1741 (Christian VI); 1751 (Fredrik V); 1773 (Christian VII). — Norsk tolvskilling 1719 (Fredrik IV). — Norsk åtteskilling 1727², 1728 (Fredrik IV); 1731 (Christian VI); 1774, 1778 (Christian VII).

b) Dansk fireogtyveskilling (ort) 1763 (Fredrik V). — Dansk tolvskilling 1711, 1716, 1718, 1721 (Fredrik IV). — Dansk åtteskilling 1694 (Christian V); 1763 (Fredrik V). — Dansk fireskilling 1693 (Christian V).

»Funnet i en steinrøys.« Deponert i fredstid; men muligens er der en sammenheng mellom nedlegningen og krigen mellom England og Amerika, som Frankrike tiltrådte i 1778 som amerikanernes forbunds-felle. Således ble under denne krig mange norske skip oppbrakt, og de vilkårlige oppbringelser var i 1779 større enn noensinne før. Dette forhold har nok skapt usikkerhet og nervøsitet hos kystbefolkningen og kunnet resultere i nedlegning av kontantbeløp.

Årsskr. 1936, s. 24, H. 16.

* Se s. 171.

250. F ø r e, Bø. 1903. — UMK.

»10 stykker gamle sølvpenge.« Av disse kjennes følgende seks fra tiden 1665—1762:

- a) Norsk toskilling 1701, 1704² (Fredrik IV); 1762 (Fredrik V).
b) Dansk toskilling 1665 (Fredrik III); 1677 (Christian V).

Funnet er for dårlig opplyst til at man kan uttale noe sikkert om dets art. Men så lite det er, kan det godt være nedlagt med forsett. Det er derfor oppført her.

B. Ikke-deponerte funnmynter.

251. R ø s t k i r k e g å r d, Røst, Værøy. 1895. — UMK.
Dansk toskilling 1664 (Fredrik III).

252. Å s v o l l, Stamnes, Alstahaug. 1938.
Dansk toskilling 1693 (Christian V).

253. R a n g s e t, Straumen, Bodin. 1944.
Dansk skilling 1720 (Fredrik IV).

254. B u k s n e s p r e s t e g å r d, Buksnes s. og p. 1882. — UMK.
Dansk skilling 1761 (Fredrik V).

255. L o k k ø y, Bø. 1933. — UMK.
Dansk skilling 1771 (Christian VII).

256. B l e i k, Andenes, Dverberg. 1898. — UMK.
a) Norsk skilling 1665 (Fredrik III).
b) Dansk toskilling 1677 (Christian V). — Dansk skilling 1771² (Christian VII).

257. B l e i k, Andenes, Dverberg. 1903. — UMK.
a) Norsk toskilling 1714 (Fredrik IV).
b) Dansk toskilling 1677 (Christian V).
»Funnet i en potetåker.«

258. F i s k e n e s, Andenes, Dverberg. 1932. — UMK.
Dansk toskilling 1668 (Fredrik III).

XIX. TROMS

Ikke-deponerte funnmynter.

259. L u n d e n e s, Trondenes. 1895. — UMK.
Dansk toskilling 1681 (Christian V).
260. H a r s t a d, Trondenes. 1940.
»Dansk-norsk« toskilling 1653 (Fredrik III).
261. T o r s k e n, Torsken s., Berg p. 1935.
Norsk toskilling 1690² (Christian V).
262. H o l m e n v æ r, Torsken, Berg. 1911. — UMK.
Dansk skilling 1771 (Christian VII).
263. S e n j a N i k k e l v e r k. 1879. — T. M.
Dansk toskilling 1661 (Fredrik III).
264. T r o m s ø y a, Tromsøysund. 1933.
Norsk skilling 1700 (Fredrik IV).

XX. FINNMARK

Ikke-deponerte funnmynter.

265. V a d s ø. Ca. 1933. — UMK.
a) Norsk toskilling 1833 (Carl Johan).
b) »Dansk-norsk« toskilling (Fredrik III).
c) Dansk skilling 1771 (Christian VII).
»Disse myntene opplyses å være funnet ved grunngravning for en offentlig bygning i byen.«

XXI. NORGE

266. U k j e n t f u n n s t e d. 1866. — UMK.
»9 dansk-norske sølvmynter, funnet i jorden.«
Funnet er for dårlig opplyst til å avgjøre om det er deponert eller ikke.
267. U k j e n t f u n n s t e d. 1869. — UMK.
»Krone (firemark) fra Christian V.«
Antagelig enkeltfunnen, altså løsfunn.

LITTERATUR

Bergens Historiske Forenings Skrifter. No. 20 Bergen 1914.

Bergens Tidende 24. mai 1941.

Dietrichson: Dietrichson (L.). Sammenlignende Fortegnelse over Norges Kirkebygninger i Middelalderen og Nutiden. Theologisk Tidsskrift for den evangelisk-lutherske Kirke i Norge. 3. Række. 2. Bind. Christiania 1888. S. 1—51, 273—319 og 465—512.

Mbl.: Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad 1936 ff.

Oldtiden: Oldtiden. Tidsskrift for norsk forhistorie I—XI. Stavanger—Oslo 1910 ff.

Sandvig (Anders): De Sandvigske Samlinger. Oslo 1928.

T. V. S. Forh.: Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs forhandlinger, Trondheim.

T. V. S. Arsb.: Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs årsberetning, Trondheim.

U. O. Skr.: Universitetets Oldsaksamlings skrifter, Oslo.

Aarsb.: Aarsberetning fra foreningen til norske Fortidsmindesterkers Bevaring, Oslo.

Arsskr.: Nordisk Numismatisk Arsskrift 1936 ff. Kjøbenhavn, Stockholm, Oslo.

SUMMARY

Hans Holst: Norwegian and Danish Find-Coins in Norway, struck in the Period 1628 to about 1873/75.

The present survey forms a continuation of the one previously given of Danish coins from the 12th to the 17th century, found in Norway (pp. 158 sqq.). For historical and numismatic reasons I have included also the find-coins which have been struck in Christiania and Kongsberg.

The survey comprises Norwegian and Danish coins from 267 finds. Of these only 53 are deposit-finds. On the other hand the number of incidentally lost coins is legion. Thus the newspapers constantly bring reports of finds of skilling-coins etc. The finds of incidentally lost coins which are included here, are therefore only such as the author has noted. Each incidentally found coin may in itself appear rather insignificant; but looked at connectively, finds of such coins form the startingpoint for interesting observations. There will, it is to be hoped, be opportunity of publishing these when the rest of the find-material from Norwegian soil has been examined and made public.